

11/5/2017

Gemma Sendra: "El mecenatge cultural impulsa l'apoderament ciutadà"

Gemma Sendra impartint un curs de formació

Propostes de la Fundació Catalunya Cultura per una nova Llei del Mecenatge

Quines mesures són necessàries per fomentar el dinamisme del sector cultural? Gemma Sendra, directora de la Fundació Catalunya Cultura (FCC), ha buscat incansablement respostes a aquesta pregunta. Durant la seva trajectòria professional, ha acumulat una gran experiència en institucions de gran envergadura: entre altres, com a responsable de la conceptualització del Pla de Biblioteques Públiques de Barcelona i la Xarxa de Centres Cívics de Barcelona, o bé exercint de gerent del Gran Teatre del Liceu i el Museu d'Art Contemporani de Barcelona (MACBA). Des de la Fundació Catalunya Cultura, treballa encara en un empresa més gegantina: aconseguir que la societat catalana es qüestionï el rols establerts i copsi la necessitat de participar directament en el finançament de projectes i iniciatives culturals.

La Fundació Catalunya Cultura, constituïda el febrer de 2015, és una entitat molt jove. Com explicaria el seu funcionament a les persones que encara no coneixen la seva activitat?

La Fundació Catalunya Cultura vol promoure una cultura del mecenatge al nostre país. Volem que la societat civil s'impliqui en el finançament d'iniciatives d'interès general. Totes les àrees de la cultura i el coneixement necessiten suport. Creiem que el mecenatge cultural impulsa l'apoderament ciutadà, en la mesura que les persones decideixin quins projectes de proximitat són més adequats per l'entorn on vius. En aquesta tasca, persones i empreses tenen una responsabilitat compartida. Els ciutadans no podem desprendre'ns del nostre compromís social. Cal recordar per exemple, que actualment, els particulars que facin donacions menors a 150€ poden desgravar el 75% de l'import.

Entre les organitzacions que us donen suport a la Fundació Catalunya Catalana, s'hi troben institucions amb perfils molt diferents: organitzacions públiques (Institut Català de Finances), plataformes de micromecenatge (TotSuma, Verkami), institucions (Departament de Cultura, Diputacions...), petites i mitjanes empreses, entre altres.

El món camina en la creació d'espais de col·laboració. Les organitzacions capaces d'interconnectar institucions diferents, com ara la Fundació Catalunya Cultura, tenen un valor afegit. En l'àmbit del finançament, segons el tipus de projecte i la fase en què aquest es troba, poden ser necessàries plataformes molt diferents: una petita subvenció, una campanya de crowdfunding, un mecenatge, derivar-les a una subvenció que ja cobreix les seves necessitats... La Fundació és una xarxa al servei del sector cultural. Valorem quines eines poden aportar-nos aquestes institucions, i premem les tecles necessàries perquè les iniciatives esdevinguin realitat.

Quines eines pot oferir la Fundació Catalunya Cultura a les entitats que demanen el seu suport?

Assessorem els emprenedors i entitats culturals que demanen suport a la Fundació Catalunya Cultura en tres àmbits principals: acompanyant-les en la recerca de finançament, valorant quines vies de finançament són més òptimes pel seu projecte; assessorem la presentació del seu projecte, perquè sigui més atractiu als ulls de les potencials empreses que desitgin potenciar-lo; finalment, els hi oferim una extensa xarxa de contactes i la possibilitat de multiplicar la difusió de la seva iniciativa. La *Llotja de projectes*, en aquest sentit, s'ha convertit en un aparador de referència per les empreses i els creadors.

Aquest apoderament exigeix un canvi de mentalitat global de la ciutadania.

A Catalunya, afortunadament, hi ha grans empreses que s'han compromès històricament amb la dinamització cultural. Tanmateix, l'actual situació econòmica exigeix que molts més agents participin en el finançament cultural. Des de la Fundació, volem que aquest compromís sigui assumit per més actors (institucions, petites i mitjanes empreses, ciutadans...), i aprofitar aquesta redistribució per aportar beneficis al conjunt del territori català. Per aconseguir aquest objectiu, necessitem que els projectes que volen ser finançats per la societat civil garanteixin la qualitat desitjada. Han de ser sostenibles i estar ben estructurats. Al nostre entendre, són vasos comunicants. Si les entitats volen optar al mecenatge, cal que presentin projectes molt rigorosos i ben travats.

Recentment, heu presentat una proposta de Llei de Mecenatge que vol equiparar Catalunya als estàndards europeus.

Necessitem que el nostre país tingui unes condicions fiscals semblants a altres països del nostre entorn. Estem convençuts que en el debat sobre l'harmonització fiscal europea, el

mecenatge és un dels temes que convé tractar. Les empreses actuen en un àmbit cada cop més global, i en conseqüència, caldria tenir unes normes de joc tant homologables com sigui possible. Quan vam fer un anàlisi respecte el marc normatiu que regula el mecenatge en els països europeus, vam concloure que França ofereix el model on més fàcilment podem emmirallar-nos.

Els detractors de la vostra proposta afirmen que el foment del mecenatge mitjançant desgravacions provocaria una pèrdua dels ingressos estatals.

Precisament França és un bon exemple de la falsedat d'aquesta afirmació. És veritat que la Llei Aillagon, aprovada l'any 2003 per afavorir el mecenatge, ha permès la desgravació del 60% en el finançament a les iniciatives populars. Un percentatge que duplica el fixat pel govern espanyol. Tanmateix, les administracions franceses són molts conscients que aquesta desgravació ha comportat una gran mobilització dels recursos privats, i que aquesta ha derivat en un augment de l'ocupació i, en conseqüència, de la recaptació tributària. L'experiència d'aquests catorze anys els hi ha demostrat que fomentar el mecenatge no és una despesa per l'Estat, sinó una inversió pel país.

Una nova llei de mecenatge podria comportar beneficis per les entitats culturals sense ànim de lucre?

La nova llei del mecenatge ha d'estar enfocada des de dues perspectives: fomentar la desgravació del mecenes, però també de l'entitat *mecenable*. En aquest sentit, hem de replantejar seriosament el concepte "entitats d'interès general". Tornar a definir quines organitzacions poden respondre a aquesta definició. Actualment, aquesta denominació ha d'estar avalada pel Ministeri d'Interior. Són molt poques les associacions culturals sense ànim de lucre que han aconseguit aquest reconeixement. En els darrers anys pràcticament no es concedeix. Aquesta realitat ha obligat moltes entitats a reconvertir-se virtualment en fundacions, malgrat que la seva essència respongui a la d'una associació.

A més, hi ha una problemàtica de fons: no existeixen uns criteris definits que estableixin quines entitats mereixen ser considerades d'interès general i quines no poden optar-hi. Si volem fomentar una societat activa socialment, hem d'assentar unes noves bases que defineixin clarament quines entitats culturals, socials o científiques mereixen ser-ne considerades. Per aconseguir canviar el marc normatiu, i garantir que respongui millorar als interessos de l'associacionisme, totes aquestes entitats han de treballar conjuntament.

Moltes gràcies pel seu temps i amabilitat. Voldria afegir una altra consideració?

Simplement expressar el desig que, entre tots, aconseguim preservar el dinamisme cultural que sempre ha demostrat Catalunya. Per aconseguir-ho, les institucions públiques han de mantenir o fins i tot incrementar la seva aportació –seria una excel·lent notícia que retornés als nivells del 2006 –; i per altra banda, la societat civil ha de fer un pas endavant per aconseguir que totes les comarques catalanes gaudeixin d'una àmplia oferta cultural.

La societat catalana ha demostrat durant molt temps la seva implicació social a través del voluntariat i l'associacionisme. Implicar-se directament en el finançament dels projectes del seu entorn més immediat és una via fantàstica per seguir canalitzant aquest compromís. Convé seguir treballant difonent la cultura del mecenatge, encara poc coneguda, però sóc optimista respecte les seves possibilitats. El temps és molt més valuós que els diners, perquè no es pot recuperar. Si sabem que existeixen molts catalans disposats a regalar generosament el seu temps, perquè no haurien de voler col·laborar finançament en l'impuls a projectes culturals i socials que poden millorar enormement el seu entorn?